

Szakmai beszámoló
I. világháborús album megvásárlása kapcsán

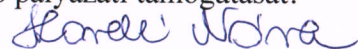
A bajai Türr István Múzeum és Bácskai Művelődési Központ gyűjteményfejlesztési koncepciója szerint igyekszik minél több lehetőséget megragadni a gyűjtemények gyarapítására. A 2021-es évben a Nemzeti Kulturális Alap 100%-os támogatása révén egy I. világháborús albumot, fényképekkel és képeslapokkal, valamint személyes tárgyakkal sikerült megvásárolni a múzeum adattára, helytörténeti- és fotógyűjteménye számára, amelyek fontos dokumentumai Baja I. világháborús történetének.

A megvásárolt műtárgyak: I. világháborús fényképeket és képeslapokat tartalmazó album, valamint az album eredeti tulajdonosának, Vigyázó Józsefnének személyes tárgyai. Az albumban 98 darab képeslap és 91 darab fénykép található, a személyes tárgyak pedig az alábbiak: egy szemüveg tokkal, egy manikűr-készlet tartóval, benne egy körömvágó olló és egy – valószínűleg – hajfűző hurok. A fotók és a képeslapok beletárolásra kerültek a múzeum fotógyűjteményébe az alábbi leltárszámon: F 33118 - 33208. A személyes tárgyak a helytörténeti gyűjteménybe lettek leltározva ezeken a számokon: 2022.1.1.1 – 2. és 2022.1.2.1 – 3. A képeslapok az adattári gyűjteménybe kerültek, számuk: A 6382.2022.

A gyűjteményfejlesztési koncepció célja a helytörténeti tárgyi anyagok, dokumentumok és a helytörténeti fotóanyagok folyamatos felgyűjtése mindazon időszakokból, amelyek esetleg még hiányosak a gyűjteményekben. Éppen ezért is hangsúlyos ezen magángyűjtemény bekerülése a múzeum gyűjteményeibe, mert az I. világháború időszakáról nem igazán sok tárgyi anyaggal, vagy fotódokumentummal rendelkezünk. Vannak különálló katonaportrék, valamint képeslapgyűjteményünk is igen jelentős. Az albumban lévő képeslapok információtartalma nagyon lényeges a bajai I. világháborús vöröskeresztes tartalék kórház tekintetében. Remélhetőleg ezen többletinformációk – amelyek a képeslapok soraiban rejlenek – segítségével árnyaltabban sikerül rekonstruálni – az I. világháború idején Baján működő egyik hadikórház történetét és mindennapjait. Ezen időszakban a városban több hadikórház – legalább négy nagyobb és több kisebb – működött, amelyek közül az egyiket a Bajai Állami Tanítóképző Intézetben rendeztek be, ez köszön vissza helyszínként több, az albumban elrendezett fényképen. Itt dolgozott ápolónőként Vigyázó Józsefné, aki fényképen is szerepel, így az alapján „beazonosítható”. Személye, vöröskeresztes tevékenysége további kutatás témája lehet. Valószínű, hogy a személyes tárgyak is hozzá köthetőek, amelyek szintén fontos mindennapi használati eszközök a 20. század elejéről.

A felkínált gyűjtemény megvásárlása igen fontos lépés nemcsak a gyűjteménygyarapítás szempontjából, hanem új kutatási lehetőségeket is jelent a tudományos feldolgozás kapcsán a szakmai életben. Másrészt a restaurált és bedigitalizált fotók és képeslapok, valamint a tárgyokról készített képek elérhetővé válhatnak az érdeklődők és a kutatók számára is a közeljövőben. Múzeumpedagógiai szempontból is igen jelentős anyagokról beszélhetünk, amelyek segítségével a gyerekek, a diákok számára is érzékeltethetjük az I. világháborús hátszág mindennapi küzdelmeit, már a háború kitörése után nem sokkal. Végül a jelentős képi anyag igen fontos szerepet tölthet be a jövőbeli időszakos és állandó kiállításokban, mivel Baja helytörténetének igen hangsúlyos – 20. századi, I. világháborús – időszakát és történetét érinti.

Az album megvásárlása kapcsán köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap pályázati támogatását!

Kordé Nóra
történész muzeológus

Baja, 2022. február 22.